

תוכחת המערבה:
מודיעין עילית
מספר יופף 3/
טלפון - 08-9744220
דו"ל לשיטת תפוצה:
rg5740@gmail.com

באהה של תורה

מאת הרב ראובן גולן מה"ס רינוגה של תורה ♦ יו"ל ע"י בול שערם המצויים שע"י מוסדות דברי תורה רחובות

גליון 169 סיון ה' תשע"ז

העלון מוקדש לע"ג אברהם בן אסתר אניגר ז"ל ע"י בנו הרב עמרם אניגר הי"ז

פרשת בהעלותך

מקורו עליון, ונשומות הבעל והasha הם מקור ושורש אחד, ואו יתחו
ויתיחדו בדבריות אמיתי וחזק". [ומצינו בספרים, שפנוי שורשות אחד ניתנים
למצוא פעמים רבות דמיון והינו בין הבעל והasha].

אבא תמיד כן! ילדים לא בטוח...

"האנכי הריתי את כל העם הזה אם אכן ילדייתו וגוי, מאין ליبشر לתת
כל העם הזה" (יא, יב-יג)

רבים תמהו, וכי אם היה משה אביהם מולדים של ישראל היה לו מהין
لتתبشر כלום. והתשובה היא: כן, לאבא יש בח יכולת לתת את הכל!
וכפי שאמר מרכן המשגיח רבינו ירוחם ממיר (דוחומ"ח"א אמר סח)"
שאילו היה משה אביהם מולדים היה יכול להמציא להם בשיר אפליו
במדבר! ואפליו לשש מאות אלף גרגלי כי האב בזכותו ובכוחותיו אין
דבר שלא יוכל לספק לבניינו". והוסיף ואמר, "העולם אומר שאב אחד
נושא עשרה בניים, ושרה בנימ אין ביכולתם לישא אב אחד", וכן
מן הילא נינה סגולה זו מיסוד יצירתו, אך לבנים אין טבע זה.

ב. ומוספר על אברך אחד שהתלונן בפני האדרמו"ר מגור בעל השפט אמרת,
שאביו אינו רוצה לעזור לבנו, טען האב שאין יכול, שכן למדנו ממשה אמר
הшиб, "לאבא אין תירוץ כזו שאין הוא יכול, שכן בשיר לחתת לכל העם הזה,
האנכי הריתי את כל העם הזה וגוי מאין לי בשיר לחתת לכל העם הזה,
ומשמע שאם אכן אילן הריתי אין תירוץ מאין לבשר, כי אבא חייב וצריך
יכול לעשות بعد בנו לעלה מיכתלותו".

ג. והגאון רבינו חיים שמואלבני, מי שעמד בראש ישיבת מיר גם בגלותה
בשנהאי שביפן בימי העם של מלחתם בעולם השניה, נשאל פעמים רבות
ביצעד נשא על כתפיו את משא השיבה בשנים קשות אלו והצליח לדאוג
לקיום הגשמי של השיבה לטפל בכל ענייני הכספיים וככללת החבירוים,
מלבד הרבצת התורה תמידין סדרין. "ארבע מאות בחורים – ארבע מאות
בעיות!", מהו השואלים, "כיצד היה ראש הישיבה מסוגל להיות לאב
לארבע מאות בחורים שלא היה להם כל וואל, ולהתמסר לכל אחד מהם
בכל הכוונות, ולמדם תורה וגם לדאוג לבכלתם".

ראש הישיבה השיב, "אין זו שאלה כלל", וציטט באוניהם את דברי משה
רבינו הנל, שהם מוכחה שאבא יכול לדאוג לצרכי בניו גם אם הם שניים
ריבוא ולא רק ארבע מאות בחורים... ואין זה משנה אם במדבר או
בשנהאי... אבא אילן שואל "מאין לי בשיר לתת לכל העם הזה", הוא
אבו! הוא אחראי לילדיו! ואפליו על שישים ריבוא ילדים אסור לו לשואל
מאין לי בשיר, כי תמיד יש לאבא לתת לילדיו את מה שהם וקוקים לו.
לאבא שום דבר אילן קשה מדי! על פי "הוריה בפאתקי קדם" עמ' 61].

הרבעם התעתש שוב ושוב וקיביל סכום כפול מהנדיב ספרא

"אלדר ומידד מתנבאים במחנה" (יא, בז)

פירושו שאלדר ומידד היו מהתנבאים "משה מות ויושע מכניס את ישראל
לארץ". והנה ידוע הפתגם המובא במסכת מגילה (יח, א) "מילה בסלע

אל תבכה, הנישואין יעלו יפה!

"וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו" (יא, י)

במסכת שבת (קל, א) אמרו "כל מצוה שקיבלו עליהם בשם מה בגון מילה,
עדין עשו אותה לשם. וכל מצוה שקיבלו עליהם בקטטה, בגין עריות,
דכתיב וישמע מה עת העם בוכה למשפחותיו, על עסקי משפחתיו
[שנאסרו עליהם קרובותיהם], עדין עשו אותה בקטטה, דיליכא כתובה דלא
רמו בה תירא נושא כתובה שאין בה מריביה". וקשה מודע בכו על איסור
עריות יותר מאשר שאר איסורים שבתורה שלא מעינו שכנו עליהם. וכן מהי
ה마다 נגד מדה, שבגלל שכנו על עסקי עריות יש מריביה בכל נישואין.
וביאר הגאון רבי יעקב ישראל פישר בספר אבן ישראל (כאן ובפרק ויצא).
וכבר קדמו ביסוד הדברים בעל ההפלאה במסכת כתובות ח, א), שישראל
טענו שאיסור עריות יהליש ויפגע בשלום הבית שלהם, כי אם ישאו נשים
שאינם קרובותיהם לא יעלו הנישואין יפה ולא תהא השמחה שלימה
בנישואיהם עימן, כי כל אחד בא משפחה אחרת ומרקע שונה ומהמתן
יהיו חיכוכים רבים ומריבות בין בני הזוג ולא יאהבו אחד את השני.
ואדרבה ראי לאדם שישא אשה מקרובותיו, שתכונותיהם דומות
והנהגתם שווה, והתאמתם תגרום לכך שהנישואין יעלו יפה ותהא
שמחתם שלימה זה בזו.

ולכואורה יש הרבה מן ההגין בטענה זו. אלא שטעות היהת בידם, כי
הקב"ה הקדמים רפואה למכה בכר שלא ברא את אדם וחוה כשאר
הנבראים שנבראו תיקף זכר ונקבה, אלא לך אחת מצלעות האדים וממנה
יצר את האשה, וכיון שהנים שניהם שהם אחד, יהיה בכווחם לחיות יחד
ולאהוב ולכבד האחד את השני חרב ההבדלים בינהם. ובני ישראל יידעו
זאת, אלא שסבירו שהוא שיר רק באדם הראשון שנ煞תו נבראה ממש
מאות מצלעותיו ולא בשאר הדורות. וטעו בזה, כי כל הנשמות העתידות
לבואו לעולם היו ככלות באדם הראשון, ולכן כל אשה נחשבת כאילו
נוצרה ממש מצלעת בעלה, ואך שנולדו ונולדו במשפחות שונות,
ושורש נשאים אחד, ורק יכולו להתחדד לחיות יחד בשלום ורעות.

ועקב בכך נענוו ישראל שככל חופה תהיה הגרה ומירבה, מודה נגד מדה
על שטענו שאיסור עריות יגרום לריב ומדון בין בני הזוג.
וזהו שמדוברים "שם תהmach רעים אהובים כשמחר יציר בגן עדן
מקודם", כי לבאורה אם הם כבר אהובים זה לו מודע יש לשמהם, ועוד
מהו הדמיין לשמחת אדם וחוה. אלא שיש אהבה שהיא עצמית,
שאדם אהוב את חברו בגל הטבות שעושה עמו, ובאמת אין זו אהבת
חבריו אלא אהבת עצמו. אך אהבת חברו האמיתית היא כשמרגיש
שהחברו הוא חלק ממנו וכאחד מאיברייו. אף חתן וכלה, למרות שאהובים
זה לו, עדין הדבר בבחינת אהבת עצמה, ועל התועלת
והטובה שיקבלו על ידי בן זוגם. וכך מבקשים אנו מהקב"ה שישמח אותם
ויפחק את עיניהם עד שייחשו ושניהם יצירה אחת וגוף אחד, כשם שארם
הראשון חש והרגיש שחווה הדיא אחת מצלעתו.

ובענין זה יש לציין לדברי רבי יהונתן אייבשיץ בתפארת יהונתן (בראשית
ב, כד) "אננו רואים כי איש ואשה הם בטבע ממש לבשר אחד ודומים
בשיווי, ואם לפועמים אינם דומים, באמצעות יש בינויהם פירוד, אבל על הרוב
طبع איש ואשה דומים והוא לאחדים. ולכואורה איך יתרון זה, הלא והוא נולד
מאב ואם במדינה זו ואת נולדה במדינה ואקלים אחר, ואיך יתרון זה
השוווי והחיבור. אבל באמת עקר הדבר היא הנשמה אשר הוחצבה

יעקב בן עישה רביבו ז"ל
התון נחיד בת אשראף פרנגיין ע"ה
אליהו בן זוהר דין ז"ל

مول בת סאלם וחביבה ע"ה ע"י כבירה
יעקב בן סולטנה אלול ז"ל
גדעון בן שושנה דרכ' ז"ל

לע"ג ר' בנימין בן סלחא ז"ל ♦ סרחה בת רחמה ע"ה
ר' שלמה בן טאש ז"ל ♦ נאה בת תחאה ע"ה
אתהון בן יהוא ז"ל ♦ רחל בת סאלחה ע"ה
עביה בת סרחה ע"ה

אולם דברי החתום טופר והבבא אלעזר אינם סותרים לדברי הרב פישר, שכן הבטהה זו של "וזורו לברכה" היא רק למילוי שעוסק עם העיבור לשם שמיים, שהקב"ה אומר לו "אתה מהןך את הבנים שלו וזוכה אותם, אף אני אחנן את בניך", וולדים שהחנן שלהם הוא הקב"ה אין ספק שייצאו צדיקים ויראי שמות והלמיidi חכמים, אך אם עסוקו עם העיבור אינם לשם שמות אלא מהמת נגעה וטובה אישית איננו זוכה להבטחה זו.

מזור ורפואה ללא ביטוח משלים...

"אל נא רפא נא לה" (יב, יג)

לפי פשוטו היבת "נא" היא מלשון בקשה, ואם כן שפת יתר היא, כי כבר ביקש משה "אל נא", והיה ד"י שיאמר "אל נא רפא לה". בישק מה שמיים פירושים נפלאים בספר אמריו שפר להגאון רבי שלמה ומצעתי בויה שני פירושים נשען על דברי חז"ל (ילקו"ש דביה" ב רמזו קלוגר). הפירוש הראשון נשען על מכתבו, שאין כונתם שאין תתרפ"ה "כל המבזה תלמיד חכם אין רפואה למכתבו", והוא ביסודו לא רפואה לעולם, אלא שבכל חוליו ומבה בישראל הקב"ה מקדים תרופה למבה, אך המבזה תלמיד חכם אין הקב"ה מקדים תרופה למכתבו, וצריך לברווא עבורי רפואה חדשה.

ועם הדבר, כי הרפואה של ישראל היא על ידי התורה הקד', שבה טמן הקב"ה את הרפאות לכל מיני החולאים, והקדמים בזה תרופה למכתה, כי בשtheadם חוללה הקב"ה מוציאה מן הכלח אל הפעול את הרפואה המתאימה לחוליו מן התורה הקד'. והוא שאמוריהם "שליח רפואה שלמה לחולי עמר", ולא אומרים "רפואה חולוי עמר", כי אין צורך לברווא עבורי רפואה חדשה היota והרפואה מוכנה ומומנת כבר בתורה הקד', והקב"ה מוציאה אל הפעול ושולחה אל האדם הזוקק לה.

ברם אין קטיגור געשה סניגור,ומי שהتورה אינה חביבה עליו ואין נזהר בכבודו לומודיה, הרי שאינו זוכה לרפואה מהתורה הקד', והוא שאמרו חז"ל ש"אין רפואה למכתבו" שאין לו רפואה קודמת ומוכנה בתורה הקד', אלא צרייך שיברא א"ה עתה עבורי רפואה חדשה.

ובין שמרים ייבירה לשון הרע על משה ובינו וביזהה תלמיד חכם, לכן לא הייתה לה רפואה מוכנה בתורה הקד', ולכך אמר משה "אל נא רפא נא לה", שהוא מלשון "עתה" נכמו שאמר אברהם אבינו (בראשית יב, יא) "הנה נא דעתך כי אשה יפה מראה את", ופירשו "עתה" (ראה ר"ק שם), וביקש שיחדש ה' ויברא עתה רפואה חדשה עבורה.

ב. עוד פירש, שפעים והאדם זוכה לרפואה אך לאחר זמן מחלתו חזרה, ועם הדבר מרשות שחיולי הגוף נבע מחוליו הנפש, וכל עוד שלא יתקן את קלוקול הנפש לא יתרפא לגמרי מחוליו הגוף. והנה אחרון בקש ממשה על מרים "אל נא תהי" כמו שהיא בצתתו מרחם amo ויאכל חצי בשרו", ופירש אונקלוס "צלי בען על בשרא מיתה הדין דבה ויתיסי", כלומר שביקש ממנו שיתפלל על רפואיות גופה ובשרה של מרים. אך משה לא הסתפק בבקשתו על רפואיות הגוף, כי אם לא תתרפא הנפש עדין תחוור ותהייה מצערעת, ולכן בקשם על רפואיות הנפש, וכפלו דבריו וביקש "אל נא" על רפואיות הגוף, אך בעיקר "רפואה נא לה", דהיינו לעצמה, שתתרפא נפשה ומילא תעלה ארוכה לגופה לצימותה.

ג. ויש לנו תעם להוציא בענין הרפואה פרפרת נאה על פי דברי חז"ל במסכת מגילה (ז, ב) לגבי ברכת "רופא חולוי עמו ישראלי" שהיא הברכה השמינית בתפלת העמידה, ואמרו שם "זונה ראו לומר רפואה בשםינית? מהות רשותניתה מילה בשמנית שצרכיה רפואה לפיקח קבוצה בשםינית".

ונזיר ביאור, וכי רק מילה צרכיה רפואה, והרי רביהם הם המחלות והחולאים שצרכיהם רפואה, ומודע נתיחידה רפואה כנגד מילה. ונראה לפרש זומעתי שבן פירש ר' צדוק הכהן בכתביו, שמבלחתה לא ברא ה' את בח הרפואה אלא עבורי המילה, כי כל המחלות והחולאים הם תועצה של קלוקול הנפש מלחמת חטא האדם, ואם לא היה האדם חטא לא היו באות מחלות לעולם, ולא היה צריך ברפואה אלא עבר המילה, וכן בקען את בקשת הרפואה דוקא בברכה השמינית כנגד המילה.

האזינו לפנני השקפה ומוסר, שבibi אוור בדורש וגדרה, ופרפראות וחידושים לפרש השבוע

מאת הרב רואבן גולן, בעמדות ובאטור קול הלשון, ובטל' 03-6171001 [הקש 1-1-2-48-1-1-1].

השיעור המרכזני נמסר בימי חמישי בשעה 16:45acha"ץ, ומשודר בשידור חי בקול הלשון.

העלון מופיע לאלפי מנויים בארץ ובעולם מדי שבוע. להצטרפות שלח הודעה ל- rg5740@gmail.com

לע"ז שמחה בת חנה אביסיד ע"ח ♦ שדרה שוננה בת יהיא סעד בסל ע"ח ♦ סוזאן בת זוהרה אלפסי ע"ח

שולמית בת מוזלי שרעבי ע"ה
יוקאל בן יונבר אבגניל ז"ל
לאה בת מרים גרוון ע"ה

יעחק בן ריהקה בן סימון ז"ל
abhängigם בן מרים ז"ל עלי סלה
ישראל בן חיים קעטבי ז"ל

יששכר בן נתן מלמד ז"ל
דוד בן אסתר בון ז"ל
אורה עישה בת ביהה פריחה ע"ה ע"י אבוטבול